

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONERI PËR MBROJTJEN NGA DISKRIMINIMI

Nr. 798/13 prot.

Tiranë, më 19. 08. 2026

V E N D I M**Nr. 134, datë 19.08. 2026**

Mbështetur në nenin 32 dhe nenin 33 të ligjit nr. 10 221, datë 04.02.2010 *“Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”*, të ndryshuar (në vijim LMD), pranë Komisionerit për Mbrojtjen nga Diskriminimi¹ është regjistruar ankesa nr. 104 Regj., datë 23.04.2026, paraqitur nga z. A. K., nëpërmjet përfaqësueses së tij ligjore, av. L. D., (D. Law Firm & Translation), kundër Shkollës 9-vjeçare *“Vëllazërimi”*, Kamëz/Tiranë, për shkak të *“përgjegjësisë prindërore”*, *“gjendjes familjare”*, *“gjendjes martesore”* dhe *“gjendjes civile”*.

Në përfundim të shqyrtimit të ankesës, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi,

K O N S T A T O I:**I. Parashtrimi i fakteve sipas subjektit ankues.**

Në ankesën e depozituar pranë Komisionerit, pala ankuese, parashtron, ndër të tjera, se: *“A. K., është babai i nxënëses E. K., dhe, megjithëse pas zgjidhjes së martesës fëmija i është lënë për rritje dhe edukim nënës, vendimet gjyqësore nuk i kanë hequr apo kufizuar të drejtën për t’u informuar dhe për të qenë i interesuar për arsimimin dhe mbarëvajtjen e vajzës së tij.*

Gjatë vitit shkollor 2024–2025, A. K., kishte akses në sistemin SMIP, përmes të cilit informohej mbi ecurinë shkollë të fëmijës. Më 02.06.2025, menjëherë pas vendimit të Gjykatës së Apelit, shkolla i ka ndërprerë aksesin në SMIP, me arsyetimin se ai nuk kishte “kujdestarinë ligjore” të fëmijës. Sipas shkollës, sistemi lejon akses vetëm për prindin që ka kujdestarinë. Babai ka kërkuar vazhdimisht pranë shkollës sqarimin e kësaj situatë dhe rikthimin e aksesit në SMIP. Pavarësisht kërkesave të përsëritura, shkolla nuk i ka dhënë një zgjidhje konkrete. Fillimisht është dhënë verbalisht shpjegimi se kishte ndryshuar formati i aplikacionit, ndërsa më vonë vetë shkolla ka konfirmuar se aksesit ishte

ndërprerë më 02.06.2025 për shkak të statusit të tij si prind që nuk kishte fëmijën për rritje dhe edukim.

Më 04.02.2026 dhe 16.04.2026, babai i është drejtuar zyrtarisht shkollës duke kërkuar informacion mbi arsyet e ndërprerjes së aksesit dhe rikthimin e tij. Shkolla nuk ka rivendosur aksesin në SMIP. Më 05.02.2026 është dhënë vetëm një informacion i kufizuar mbi gjendjen psikologjike-emocionale të fëmijës, pa të dhëna të plota mbi notat, mungesat dhe ecurinë mësimore. Për më tepër, A. K., ka kërkuar vazhdimisht të informohet për mbledhjet me prindër, ecurinë shkollore, mungesat dhe çështje të tjera që lidhen me arsimimin e vajzës, por pretendon se është lënë mënjanë dhe nuk është informuar në mënyrë të barabartë. Qëndrimi i shkollës është mbështetur në faktin se babai nuk ka kujdestarinë e fëmijës, ndonëse vendimi gjyqësor nuk përmban ndonjë ndalim për të marrë informacion nga shkolla, për t'u interesuar për arsimimin e fëmijës apo për të komunikuar me stafin pedagogjik. Shkolla, në vend që të kufizohej në kompetencat e saj arsimore, është mbështetur në statusin e kujdestarisë për të penguar aksesin e babait në informacionin shkollor.

Ankuesi pretendon se kjo sjellje përbën një trajtim të pabarabartë dhe diskriminues, pasi aksesin e tij në SMIP ka ekzistuar përpara zgjidhjes së martesës dhe është ndërprerë pas ndryshimit të statusit familjar, pa një vendim gjyqësor që t'i ndalojë ushtrimin e këtyre të drejtave.

Masat që kërkohen nga Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi: 1) Pranimin e ankesës; 2) Konstatimin e diskriminimit ndaj tij për shkak të përgjegjësisë prindërore, gjendjes familjare, martesore dhe civile; 3) Urdhërimin e Shkollës 9-vjeçare “Vëllazërimi” për ndalimin e menjëhershëm të diskriminimit; 4) Urdhërimin e shkollës për marrjen e masave të menjëhershme për rikthimin e aksesit të tij në SMIP; 5) Urdhërimin e shkollës që t'i lejojë atij ushtrimin e qetë e pa pengesa të përgjegjësisë prindërore lidhur me arsimimin e vajzës; dhe 6) Marrjen e çdo mase tjetër të nevojshme sipas ligjit për ndalimin e diskriminimit.

II. Ndjekja e procedurës për shqyrtimin e ankesës nga Komisioneri.

Ligji nr.10 221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, i ndryshuar (LMD), garanton mbrojtje nga diskriminimi bazuar në një listë të hapur shkaqesh, ndërsa garanton në mënyrë të shprehur mbrojtje nga diskriminimi për shkak të përkatësisë në një grup të veçantë. Në nenin 1 të LMD parashikohet se: “Ky ligj rregullon zbatimin dhe respektimin e parimit të barazisë dhe mosdiskriminimit në lidhje me racën, etninë, ngjyrën, gjuhën, shtetësinë, bindjet politike, fetare ose filozofike, gjendjen ekonomike, arsimore ose shoqërore, gjininë, identitetin gjinor, orientimin seksual, karakteristikat e seksit, jetesën me HIV/AIDS, shtatzëninë, përkatësinë prindërore, përgjegjësinë prindërore, moshën, gjendjen familjare ose martesore, gjendjen civile, vendbanimin, gjendjen shëndetësore, predispozicionet gjenetike, pamjen e jashtme, aftësinë e kufizuar, përkatësinë në një grup të veçantë, ose me çdo shkak tjetër.”

Në nenin 3/1, të LMD parashikohet se: *“Diskriminim” është çdo dallim, përjashtim, kufizim apo preferencë, bazuar në cilindo shkak të përmendur në nenin 1 të këtij ligji, që ka si qëllim apo pasoje pengesën apo bërjen të pamundur të ushtrimit në të njëjtën mënyrë me të tjerët, të të drejtave e lirive themelore të njohura me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë, me aktet ndërkombëtare të ratifikuara nga Republika e Shqipërisë, si dhe me ligjet në fuqi”.*

Sipas nenit 5, pika 1, të LMD, ndalohet diskriminimi për shkaqet e përmendura në nenin 1 të këtij ligji dhe mosmarrja në shqyrtim, sipas rasteve të përmendura në nenin 3 të këtij ligji, e një ankimi ose procedure, si dhe çdo forme tjetër sjelljeje që pengon zbatimin e parimit të trajtimit të barabartë.

Bazuar në nenin 7, pika 1, të LMD, mbrojtja nga diskriminimi garantohet ndaj çdo veprimi ose mosveprimi të autoriteteve publike ose personave fizikë a juridikë, që marrin pjesë në jetën dhe sektorët publikë ose privatë, që krijojnë baza për mohimin e barazisë ndaj një personi apo grupi personash, ose që i ekspozon ata ndaj një trajtimi të padrejtë dhe jo të barabartë, kur ata ndodhen në rrethana të njëjta ose të ngjashme, në krahasim me persona të tjerë ose grupe të tjera personash.

Në kuadër të shqyrtimit paraprak të ankesës së regjistruar me nr. 104 Regj., datë 23.04.2026, të paraqitur nga z. A. K., kundër Shkollës 9-vjeçare “Vëllazërimi”, Tiranë, në të cilën pretendon diskriminim për shkak të “përgjegjësisë prindërore”, “gjendjes familjare”, “gjendjes martesore” dhe “gjendjes civile”, me shkresën nr. 798/1 prot., datë 07.05.2026, Komisioneri kërkoi nga ankuesi: paraqitjen e informacioneve dhe dokumentacionit shtesë lidhur me datën dhe mënyrën e komunikimit me institucionin e paditur për çështjen objekt ankese, kopje të të gjitha komunikimeve të zhvilluara, përfshirë kërkesat, ankesat, postën elektronike apo çdo komunikim tjetër shkresor ose elektronik që lidhet me pretendimet e tij, informacion nëse kishte marrë përgjigje zyrtare ndaj kërkesave apo ankesave të paraqitura, duke vënë në dispozicion kopje të këtyre përgjigjeve.

Me shkresën nr. 798/2 prot., datë 24.04.2026, ankuesi paraqiti pranë Komisionerit informacion dhe dokumentacion shtesë në mbështetje të ankesës së tij, duke plotësuar kërkesat e bëra në kuadër të shqyrtimit paraprak të çështjes.

Ankesa e paraqitur është në përputhje me kërkesat e nenit 33, pika 3, të Ligjit “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi” të ndryshuar dhe është pranuar për shqyrtim, pasi nuk ekziston asnjë nga shkaqet për mospranim të përcaktuara në nenin 33, pika 4, të këtij ligji.

Në zbatim të parashikimeve ligjore të nenit 32/2 dhe 33 të Ligjit nr. 10 221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, të ndryshuar, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi ka shqyrtuar çështjen dhe ka ndërmarrë hapat si më poshtë:

- Me shkresën nr. 798/1 prot., datë 07.05.2026, Komisioneri i ka kërkuar ankuesit paraqitjen e informacionit dhe dokumentacionit shtesë lidhur me komunikimet e zhvilluara me institucionet e paditura;

- Me shkresën nr. 798/2 prot., datë 24.05.2026, ankuesi ka paraqitur pranë Komisionerit informacion dhe dokumentacion shtesë në mbështetje të ankesës;
- Me shkresën nr. 798/3 prot., datë 07.05.2026, Komisioneri ka njoftuar Shkollën 9-vjeçare “Vëllazërimi” duke i kërkuar informacion e parashtrime me shkrim lidhur me pretendimet e ngritura;
- Me shkresën nr. 794/2 prot., datë 14.05.2026, është administruar shkresa nr. 75 prot., datë 13.05.2026, e Shkollës “Vëllazërimi”, me anë të së cilës shkolla parashtron se aksesit i ankuesit *“gjenerohet dhe përditësohet automatikisht”* nga sistemi dhe se ndërprerja *“ka ardhur si pasojë e përditësimit të të dhënave në sistem dhe jo si rezultat i një veprimi të drejtpërdrejtë” të institucionit;*
- Me shkresën nr. 798/4 prot., datë 14.05.2026, Komisioneri i ka përcjellë palës ankuese përgjigjen e shkollës, për njohje dhe kundërshtim;
- Me shkresën nr. 798/5 prot., datë 18.05.2026, është administruar informacion shtesë i paraqitur nga ankuesi;
- Me parashtrimin e datës 29.05.2026, të administruar me nr. 798/6 prot., datë 02.06.2026, përfaqësuesja ligjore e ankuesit ka kundërshtuar në mënyrë të detajuar pretendimin e shkollës për *“ndërprerje automatike”*, duke argumentuar se, nëse ndërprerja do të ishte realisht teknike, shkolla dhe ZVA Kamëz do të kishin pasur detyrimin ta komunikonin këtë që në momentin e ankesave të para, dhe jo t’i premtinin muaj me radhë rikthim aksesit nëpërmjet platformës;
- Në funksion të sqarimit të plotë të funksionimit teknik të sistemit, Komisioneri i është drejtuar me kërkesë për informacion Agjencisë Kombëtare të Shoqërisë së Informacionit (AKSHI), si institucion përgjegjës për administrimin teknik të infrastrukturës së SMIP. AKSHI, me përgjigjen e datës 03.07.2026, ka sqaruar zyrtarisht se: *“ndryshimi i statusit civil të një shtetasi (p.sh. nga ‘i martuar’ në ‘i divorcuar’) nuk sjell automatikisht ndryshimin e të drejtave të aksesit në SMIP”*; se *“platforma e-Albania nuk kryen dhe nuk disponon funksionalitete që mundësojnë heqjen automatike të aksesit të përdoruesve në SMIP apo në sisteme të tjera shtetërore”*; se *“ndërprerja e aksesit të një përdoruesi nuk është rezultat i një veprimi automatik të platformës e-Albania”*; dhe se *“shtimi ose heqja e kujdestarëve ligjorë të një nxënësi nuk është kompetencë e AKSHI-t apo e platformës e-Albania, por trajtohet nga institucionet përgjegjëse në përputhje me legjislacionin dhe procedurat administrative në fuqi”*;
- Bazuar në nenin 33, pika 8, të LMD-së, Komisioneri caktoi datën 25.06.2026 për zhvillimin e seancës dëgjimore. Kjo seancë nuk u zhvillua, pasi shkolla dhe ZVA Kamëz njoftuan pamundësi objektive për t’u paraqitur; në seancë ishte i pranishëm ankuesi, i përfaqësuar nga av. Lirie Dina;
- Me email të datës 25.06.2026, palët u njoftuan për datën e re të seancës, 07.07.2026, ora 10:00; seanca u zhvillua në praninë e ankuesit dhe të përfaqësueses së tij ligjore. As shkolla, as ZVA Kamëz nuk morën pjesë;

- Me shkresën nr. 798/9 prot., datë 09.07.2026, Komisioneri i ka përcjellë shkollës dhe ZVA Kamëz kopjen audio të seancës dëgjimore, duke kërkuar paraqitjen e qëndrimit përfundimtar brenda 10 (dhjetë) ditëve;
- Me shkresën nr. 92 prot., datë 15.07.2026, shkolla ka paraqitur qëndrimin e saj përfundimtar, duke sqaruar se mosnjohimi i saj për seancën e 07.07.2026 ka ardhur si pasojë e një gabimi në adresimin e njoftimit (*dërguar te ZVA Kamëz, për një datë tjetër, 20.07.2026*), duke mohuar çdo qëllim diskriminues, dhe duke parashtruar bazën ligjore mbi të cilën, sipas saj, mbështetet qëndrimi i institucionit (ligji nr. 69/2012, Rregullorja SMIP, VKM nr. 742/2021, Urdhri i MAS nr. 71/2025, si dhe nenet 220-230 të Kodit të Familjes). (*Njoftimi mbi zhvillimin e seancës dëgjimore të datës 07.07.2026 i është dërguar shkollën në adresën elektronike të saj, në datën 25.06.2026*)
- Me shkresën nr. 798/11 prot., datë 17.07.2026, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi i ka përcjellë Shkollës 9-vjeçare “Vëllazërimi” dhe ZVA Kamëz kopjen audio të seancës dëgjimore të zhvilluar më datë 07.07.2026, duke i kërkuar shkollës, në funksion të garantimit të parimeve të transparencës, kontradiktoritetit dhe barazisë së palëve, si dhe të së drejtës për t’u dëgjuar, të paraqesë me shkrim qëndrimin, kundërshtimet, shpjegimet dhe provat lidhur me pretendimet e ngritura nga pala ankuese, brenda 10 ditëve nga komunikimi i shkresës. Pavarësisht mundësisë së dhënë dhe njoftimit të përsëritur, brenda afatit të përcaktuar shkolla dhe ZVA Kamëz nuk paraqitën qëndrim, kundërshtime apo prova të tjera shtesë. Në këto kushte, duke vlerësuar se palëve u është garantuar në mënyrë të plotë mundësia për t’u dëgjuar dhe për të paraqitur qëndrimet dhe provat e tyre, Komisioneri vijoi me përfundimin e hetimit administrativ dhe marrjen e vendimit mbi bazën e akteve dhe provave të administruara në dosje.

III. Vlerësimi i fakteve dhe provave të grumbulluara nga Komisioneri gjatë procesit të shqyrtimit të çështjes.

A. Lidhur me trajtimin e padrejtë, të pabarabartë dhe të pafavorshëm të z. A. K., nga ana e Shkollës 9-vjeçare “Vëllazërimi”.

Bazuar në provat e administruara, rezultoi e provuar se ankuesi ka ushtruar në mënyrë efektive dhe të pandërprerë përgjegjësinë prindërore ndaj vajzës së tij, përfshirë aksesin e rregullt në SMIP gjatë periudhës kur figuronte “i martuar”, dhe se ky akses është ndërprerë më datë 02.06.2025, po atë ditë kur vendimi i Apelit mori formë të prerë.

- *Kuadri ligjor dhe standardet e zbatueshme.*

Sistemi SMIP është krijuar si bazë e të dhënave shtetërore në kuptim të ligjit nr. 10 325, datë 23.09.2010 “Për bazat e të dhënave shtetërore”, me VKM-në nr. 742, datë 03.12.2021, “Për krijimin e bazës së të dhënave shtetërore të SMIP”, e ndryshuar, dhe rregullohet nga Rregullorja për Përdorimin e SMIP, miratuar me urdhrin nr. 589, datë 16.10.2023, të MAS-it, e ndryshuar.

Bazuar në nenin 3, shkronja “b”, të ligjit nr. 10 325/2010, “*Subjekt i interesuar*” kuptohet “*çdo person fizik ose juridik, të cilit i lejohet të aksesojë bazën e të dhënave shtetërore*”. VKM-ja nr. 742/2021, në pikën 8, shkronja “g”, sanksionon se: “*prindërit shohin të dhënat e fëmijës/fëmijëve së/të regjistruar në sistem si nxënës (ecurinë në shkollë)*” në shumës, jo “prindi kujdestar”.

Rregullorja SMIP, në nenin 3, pika 13, e quan këtë kategori “*Aksesi i personit që ushtron përgjegjësinë prindërore*”, e përcaktuar si “*Personi/personat që, sipas legjislacionit në fuqi, ushtrojnë përgjegjësitë prindërore për fëmijën...*”. Vetë neni 15 i Rregullores, të cilin shkolla e ka cituar në shpjegimet e saj, e titullon këtë të drejtë “*Personi që ushtron përgjegjësinë prindërore*”, jo “personi që ka kujdestarinë ligjore”.

Në po të njëjtën linjë, Urdhri i MAS-it nr. 71, datë 19.02.2025, neni 16/1 “*Fletorja e komunikimit digjital*”, i cituar gjithashtu nga vetë shkolla, e kufizon aksesin në fletët informuese “vetëm personit që ushtron përgjegjësinë prindërore” përsëri, jo kujdestarit ligjor.

Rrjedh, pra, se kriteri i vetëm ligjor, i vendosur njëtrajtësisht nga ligji, VKM-ja, Rregullorja SMIP dhe vetë Urdhri i MAS-it, është ushtrimi i përgjegjësisë prindërore, jo mbajtja e kujdestarisë ligjore. Kjo është veçanërisht e rëndësishme pasi vetë shpjegimet e shkollës, të paraqitura pranë Komisionerit, citojnë njëkohësisht të dyja këto akte (*që flasin për “përgjegjësi prindërore”*) dhe, në të njëjtën kohë, mbështesin vendimin e saj mbi kriterin e “*kujdestarisë ligjore*” një kriter që nuk përmendet as edhe një herë në tekstin e këtyre akteve si kusht aksesimi.

- *Mbi pretendimin e shkollës se ndërprerja ka qenë “veprim automatik i sistemit”.*

Shkolla ka mbajtur, në faza të ndryshme të procedurës, një qëndrim mbi bazueshmërinë teknike të ndërprerjes që nuk përputhet me sqarimet zyrtare të vetë autoritetit teknik të sistemit. Në përgjigjen e saj të datës 03.07.2026, AKSHI institucioni ligjërisht përgjegjës për administrimin teknik të infrastrukturës dhe zhvillimin e SMIP ka sqaruar shprehimisht se ndryshimi i gjendjes civile “*nuk sjell automatikisht ndryshimin e të drejtave të aksesit në SMIP*”, se platforma e-Albania “*nuk kryen dhe nuk disponon funksionalitete që mundësojnë heqjen automatike të aksesit*”, dhe se vendimet mbi shtimin apo heqjen e kujdestarëve ligjorë “*trajtohen nga institucionet përgjegjëse*”, jo nga vetë platforma.

Kjo do të thotë se pretendimi i shkollës i përsëritur si tek shpjegimet e datës 13.05.2026 (nr. 75 prot.), ashtu edhe tek ai i datës 15.07.2026 (nr. 92 prot.) sipas të cilit ndërprerja e aksesit të ankuesit ka qenë “*veprim automatik*” i sistemit, “*jo rezultat i një veprimi të drejtpërdrejtë*” të institucionit, nuk gjen mbështetje në faktet dhe as në sqarimet e autoritetit teknik kompetent. *Ndërprerja e aksesit të ankuesit, për rrjedhojë, ka qenë rezultat i një veprimi apo mosveprimi konkret, brenda sferës së përgjegjësisë administrative të vetë shkollës, si institucion administrues i të dhënave në SMIP.*

- *Mbi qëndrimet e ndryshme dhe kontradiktore të mbajtura nga shkolla.*

Nga analiza kronologjike e korrespondencës rezulton se shkolla ka dhënë të paktën tri shpjegime të ndryshme dhe të papërputhshme për të njëjtin fakt: më datë 04.02.2026, ka deklaruar se “*ka qenë dhe është shumë korrekte*” dhe se nuk ka “*kufizuar apo penguar aksesin e babait*”, pa pranuar ekzistencën e ndonjë ndërprerjeje; më datë 16.04.2026, për herë të parë, ka pranuar shprehimisht ndërprerjen, duke e justifikuar me faktin se ankuesi “nuk ka kujdestarinë ligjore”; dhe më datë 13.05.2026 e 15.07.2026, e ka rikualifikuar ndërprerjen si “*pasojë automatike*” të sistemit, çështje krejtësisht jashtë kontrollit të institucionit. Ky ndryshim i njëpasnjëshëm i arsytimit nga mohim total, në pranim me faj të drejtpërdrejtë, në zhvendosje përgjegjësie te “sistemi” përbën, sipas standardeve të vlerësimit të diskriminimit, një tregues të fortë të mungesës së një arsyeje të vërtetë, të qëndrueshme dhe të mirëbesuar për trajtimin e ndryshëm të ankuesit.

Sa më sipër, së pari, krahasues kohor: ankuesi gëzonte akses të plotë deri më 02.06.2025; menjëherë pas kësaj date, iu hoq plotësisht dhe pa njoftim çdo mundësi elektronike për t’u informuar mbi ecurinë shkollore të vajzës, për muaj me radhë, deri sa detyrohet ta zbulojë vetë.

Së dyti, krahasues me palën tjetër prindërore: nëna e fëmijës vazhdoi të gëzojë akses të plotë dhe të pandërprerë gjatë të njëjtës periudhë, çka tregon se dallimi real i trajtimit lidhet me identifikimin e njërit prind si “kujdestar” dhe tjetrit jo kriter që, siç u arsyetua më sipër, nuk gjen bazë në asnjë prej akteve që rregullojnë SMIP-in.

Së treti, mungesa e një procesi të rregullt dhe transparent: ndërprerja u krye pa asnjë vendim të arsyetuar me shkrim drejtuar ankuesit në kohën kur u mor, pa mundësi paraprake për t’u dëgjuar, dhe me shpjegime të dhëna vetëm katër muaj më vonë, pas insistimit të përsëritur, dhe vetëm në formë verbale/të përgjithshme.

Së katërti, trajtim jo vetëm në aksesin elektronik, por edhe në komunikim e institucional: shqetësimet e ankuesit janë cilësuar publikisht nga drejtoria e shkollës si “*letra emocionale*” apo “*tentativa për intimidim institucional*”, dhe personeli i shkollës i është drejtuar, të paktën në një rast, me shprehje të papërshtatshme elemente që, të vlerësuara në tërësi, tregojnë një qëndrim sistematik mospranues ndaj ushtrimit legjitim, nga ana e ankuesit, të së drejtës së tij prindërore për informim.

Së pesti, joproporcionaliteti i masës: edhe sikur shkolla të kishte pasur dyshime të mirëbesuara mbi shtrirjen e së drejtës së ankuesit, përjashtimi i plotë e afatgjatë i tij nga çdo informacion mbi ecurinë shkollore të fëmijës shkon shumë përtej çdo qëllimi legjitim të mundshëm dhe bie ndesh me vetë të drejtat e njohura atij nga vendimet gjyqësore.

Në këto kushte, Komisioneri arrin në përfundimin se z. A. K., është vënë në një situatë të qartë diferencimi në trajtim, në raport me prindin tjetër, lidhur me ushtrimin e të drejtës së tij prindërore për informim, pasi, ndryshe nga prindi tjetër, atij i është ndërprerë aksesit në SMIP dhe i është mohuar mundësia për të marrë informacion mbi ecurinë shkollore të fëmijës, çka përbën, nga ana e Shkollës

9-vjeçare “Vëllazërimi”, trajtim të pabarabartë dhe të pafavorshëm ndaj ankuesit, në kuptim të nenit 3, pika 2, të LMD-së.

B. Shkakut i mbrojtur.

Ligji Nr. 10 221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, i ndryshuar, rregullon zbatimin dhe respektimin e parimit të barazisë dhe mosdiskriminimit bazuar në një listë jo shteruese shkaqesh, duke parashikuar në mënyrë të drejtpërdrejtë shkaqet e diskriminimit të pretenduara nga pala ankuese, përkatësinë prindërore dhe gjendjen shëndetësore, sipas përmbajtjes në vijim:

“Ky ligj rregullon zbatimin dhe respektimin e parimit të barazisë dhe mosdiskriminimit në lidhje me racën, etninë, ngjyrën, gjuhën, shtetësinë, bindjet politike, fetare ose filozofike, gjendjen ekonomike, arsimore ose shoqërore, gjininë, identitetin gjinor, orientimin seksual, karakteristikat e seksit, jetesën me HIV/AIDS, shtatzëninë, përkatësinë prindërore, përgjegjësinë prindërore, moshën, gjendjen familjare ose martesore, gjendjen civile, vendbanimin, gjendjen shëndetësore, predispozicionet gjenetike, pamjen e jashtme, aftësinë e kufizuar, përkatësinë në një grup të veçantë, ose me çdo shkak tjetër.”

Në lidhje me shkakun e pretenduar të diskriminimit, pala ankuese duhet të provojë në radhë të parë se shkakut i pretenduar prej saj është një shkak që gëzon mbrojtje sipas ligjit dhe në radhë të dytë duhet të provojë ekzistencën e tij. E njëjta qasja gjen zbatim edhe kur pretendohet se diskriminimi ka ndodhur për më shumë se një shkak.

B.1. Përgjegjësia prindërore.

Ankuesi e mbështet këtë shkak me faktin se vendimet gjyqësore nr. 14/2020 dhe nr. 581/2025 i njohin atij, si prind, të drejta konkrete e të pandryshuara (takim, komunikim, pushime), pa asnjë kufizim apo heqje të përgjegjësisë prindërore. Prova vendimtare e lidhjes me këtë shkak është vetë deklarimi i shkollës (16.04.2026), i cili e konteston shprehimisht cilësinë e ankuesit si prind me të drejta aksesit, në kundërshtim të hapur me faktet e njohura nga vetë gjykata, dhe në kundërshtim edhe me tekstin e vetë akteve (Rregullorja SMIP, Urdhri i MAS nr. 71/2025) që shkolla citon në mbrojtje të vet, të cilat flasin shprehimisht për “përgjegjësi prindërore”, jo “kujdestari ligjore”.

B.2. Gjendja familjare.

Gjendja familjare e ankuesit ka ndryshuar që prej ndarjes faktike (shtator 2019) nga familje e bashkuar në familje të ndarë. Ai e mbështet këtë shkak duke provuar se trajtimi i pafavorshëm (ndërprerja e aksesit) filloi ekzaktësisht kur ky ristrukturim i familjes u formalizua përfundimisht me vendimin e Apelit, çka tregon se ishte pikërisht ky ndryshim i strukturës familjare ai që shkaktoi reagimin e shkollës.

B.3. Gjendja martesore.

Gjendja martesore e ankuesit ndryshoi zyrtarisht nga “i martuar” në “i divorcuar” me marrjen formë të prerë të vendimit të Apelit më 02.06.2025. Prova më e drejtpërdrejtë e lidhjes me këtë shkak është koincidenca e plotë kohore mes datës së ndërprerjes së aksesit dhe datës kur vendimi i divorcit u finalizua, si dhe fakti që vetë shkolla, në më shumë se një përgjigje zyrtare, e ka lidhur shprehimisht ndërprerjen me “vendimin e Gjykatës” dhe me humbjen e “kujdestarisë” pas divorcit.

B.4. Gjendja civile.

Gjendja civile e ankuesit statusi i regjistruar në Regjistrin Kombëtar të Gjendjes Civile ndryshoi njëkohësisht me zgjidhjen e martesës. Vetë ZVA Kamëz, në email-in e datës 22.04.2026, e lidh shprehimisht çështjen me faktin se “sistemi SMIP i gjeneron të dhënat nga databaza e gjendjes civile”. Siç u provua në pikën “A” (referuar sqarimit zyrtar të AKSHI-t), ky pretendim është faktikisht i pasaktë por vetë përdorimi i tij nga institucionet e arsimit, si arsyetim për kufizimin e aksesit, provon në mënyrë të drejtpërdrejtë se ishte pikërisht gjendja civile e ndryshuar e ankuesit ajo që u mor si shkak (edhe pse gabimisht) i trajtimit të pafavorshëm ndaj tij.

Sa më sipër, shkaqet: “*përgjegjësisë prindërore*”, “*gjendjes familjare*”, “*gjendjes martesore*” dhe “*gjendjes civile*”, janë shkaqe që parashikohen në mënyrë të drejtëpërdrejtë nga LMD si shkaqe që gëzon mbrojtje nga diskriminimi dhe se, bazuar në faktet dhe provat e administruara, Komisioneri vlerëson se, rezultoi plotësisht e provuar ekzistenca e tyre.

C. Lidhja e trajtimit të padrejtë dhe të pafavorshëm me shkakun e mbrojtur.

Neni 18, i Kushtetutës, sanksionon parimin e barazisë dhe mosdiskriminimit, duke përcaktuar se: *“1. Të gjithë janë të barabartë përpara ligjit. 2. Askush nuk mund të diskriminohet padrejtësisht për shkaqe të tilla si gjinia, raca, feja, etnia, gjuha, bindjet politike, fetare a filozofike, gjendja ekonomike, arsimore, sociale ose përkatësia prindërore. 3. Askush nuk mund të diskriminohet për shkaqet e përmendura në paragrafin 2, nëse nuk ekziston një përligjje e arsyeshme dhe objektive”.*

Parimi i barazisë dhe i mosdiskriminimit, sanksionohet nga Kushtetuta si një parim i përgjithshëm që përshkon të gjitha të drejtat dhe liritë themelore të njeriut, prandaj ai duhet të gjejë shprehjen e tij në të gjithë legjislacionin shqiptar si dhe të zbatohet nga të gjithë, si nga institucionet edhe nga individët. Ky parim përshkon edhe nenin 50 të Kushtetutës.

Neni 14 i KEDNJ-së ndalon diskriminimin në gëzimin e të drejtave dhe lirive të përcaktuara në të, bazuar në një listë të hapur shkaqesh, duke sanksionuar : *“Gëzimi i të drejtave dhe i lirive të përcaktuara në këtë Konventë duhet të sigurohet, pa asnjë dallim të bazuar në shkaqe të tilla si seksi, raca, ngjyra, gjuha, feja, mendimet politike ose çdo mendim tjetër, origjina kombëtare ose shoqërore, përkatësia në një minoritet kombëtar, pasuria, lindja ose çdo status tjetër.”*

Protokolli 12-të i Konventës, i cili është ratifikuar nga Shqipëria, shtrihet përtej të drejtave të mbrojtura shprehimisht nga KEDNJ. Në veçanti, fusha e mbrojtjes sipas nenit 1, të Protokollit të 12, të KEDNJ përfshin rastet kur personi është diskriminuar: *“a) në gëzimin e çdo të drejte ligjore të njohur shprehimisht me ligj të veçantë; b) në gëzimin e çdo të drejte që rrjedh nga një detyrim i qartë i autoritetit publik sipas legjislacionit të brendshëm, sa kohë autoriteti ka detyrimin të dëshmojë një sjellje të caktuar mbi bazën e ligjit të brendshëm; c) nga autoriteti publik në ushtrimin e kompetencës diskrecionare; d) nga çdo akt apo mosveprim tjetër i autoritetit publik”*.

Ligji *“Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”*, i ndryshuar, parashikon shprehimisht parimin e barazisë përpara ligjit dhe mosdiskriminimin, parime të cilat janë të ndërthurura ngushtë. Parimi i barazisë kërkon që situata të barabarta trajtohen në mënyrë të barabartë dhe situata të jo të barabarta të mënyrë të ndryshme. Dështimi për ta bërë këtë, konsiderohet diskriminim, përveç nëse ekzistojnë arsye objektive dhe të arsyeshme¹.

Sipas nenit 3, pika 1 të LMD diskriminimi përkufizohet si, çdo dallim, përjashtim, kufizim ose preferencë, bazuar në cilindo shkak të mbrojtur në nenin 1 të këtij ligji, që ka si qëllim ose pasojë pengesën ose bërjen e pamundur të ushtrimit në të njëjtën mënyrë me të tjerët, të të drejtave e lirive themelore të njohura me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë, me aktet ndërkombëtare të ratifikuara nga Republika e Shqipërisë, si dhe me ligjet në fuqi.

LMD parashikon dhe jep përkufizimin e disa formave nëpërmjet të cilave shfaqet diskriminimi. Referuar nenit 3, pikat 2 dhe 15, të LMD, përcaktohet se: *“2. “Diskriminim i drejtpërdrejtë” është ajo formë diskriminimi që ndodh kur një person ose grup personash trajtohen në mënyrë më pak të favorshme sesa një person tjetër, ose një grup tjetër personash në një situatë të njëjtë a të ngjashme, bazuar në cilindo shkak të përmendur në nenin 1 të këtij ligji.....*

Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë, duke sanksionuar parimin e barazisë para ligjit, nuk i ka dhënë atij kuptimin e një të drejte absolute, sepse ajo ka përcaktuar njëkohësisht edhe kushtet e kufizimit në ushtrimin e kësaj të drejte. Paragrafi i tretë i nenit 18 të Kushtetutës pranon kufizimet e të drejtës për barazi me përmbushjen e disa kushteve të posaçme, pikërisht të përligjjes së arsyeshme dhe objektive. (vendimi nr. 19, datë 09.07.2009 i Gjykatës Kushtetuese). Ky parim kërkon që të gjitha subjektet të trajtohen në mënyrë të njëjtë, por nuk formulon ndalime që të mund të bëhen trajtime të diferencuara kur individët e grupet nuk ndodhen në kushte të njëjta a të ngjashme, apo kur ka justifikim të arsyeshëm e objektiv, duke vendosur një raport të arsyeshëm dhe përpjesëtimor midis mjeteve të përdorura dhe qëllimit që synohet të arrihet. (*Vendimet nr. 18, datë 29.07.2008 dhe nr.19, datë 09.07.2019 të Gjykatës Kushtetuese*).

Gjykata Evropiane e të Drejtave të Njeriut (GJEDNJ), në mënyrë të vazhdueshme ka interpretuar se trajtimi i diferencuar është diskriminues nëse ai nuk bazohet në ndonjë justifikim objektiv dhe të

¹ Raporti Shpjegues që shoqëron Protokollin 12 të KEDNJ-së, prg 15.

arsyeshëm, domethënë, nëse trajtimi i diferencuar nuk ndjek një qëllim legjitim ose nëse nuk ekziston një marrëdhënie e arsyeshme të proporcionalitetit ndërmjet mjeteve të përdorura dhe qëllimit që synohet të realizohet². Sipas GJEDNJ-së, e drejta për të mos u diskriminuar e garantuar nga KEDNJ, gjithashtu çenohet kur pa një justifikim objektiv dhe të arsyeshëm shtetet dështojnë që të trajtojnë ndryshe personat situata e të cilëve është objektivisht e ndryshme³. Referuar jurisprudencës së GJEDNJ-së, *diskriminimi i drejtpërdrejtë*, edhe pse neni 14 i KEDNJ-së nuk jep një përkufizim të tij, konsiderohet si “dallim në trajtim i personave në situata të njëjta ose të ngjashme” dhe “bazuar në një karakteristikë ose “status” të dallueshëm””⁴

Në të njëjtën frymë edhe në bazë të LMD, jo çdo dallim apo ndryshim i trajtimit konsiderohet diskriminim. Në nenin 6, të tij, përcaktohet se: *“Ndalimi i diskriminimit i përshkruar nga ky ligj nuk zbatohet në rastet kur ka një qëllim objektivisht të justifikueshëm dhe të përligjur në bazë të Kushtetutës, të marrëveshjeve apo akteve ndërkombëtare të ratifikuara nga republika e Shqipërisë dhe legjislacioni në fuqi”*.

Në shumicën e çështjeve të diskriminimit, ankuesi e ka të vështirë apo të pamundur t’i mbledhë provat, ndonjëherë provat e drejtpërdrejta as nuk ekzistojnë. Subjektet që konsumojnë sjelljen diskriminuese nuk e pranojnë asnjëherë se kanë diskriminuar. Për të kompensuar këtë disavantazh të madh, legjislacioni ka parashikuar parimin e zhvendosjes së barrës së provës.

Barra e provës në çështjet e diskriminimit është objekt i një rregullimi të posaçëm. Ky rregullim i posaçëm në lidhje me barrën e provës pasqyrohet në nenin nenin 33, pika 7/1 të LMD-së ku sanksionohet se : *“7/1. Në rastet kur pala ankuese paraqet fakte mbi të cilat bazon pretendimin për sjelljen diskriminuese dhe në bazë të të cilave mund të prezumohet se ka pasur diskriminim, pala tjetër, kundër së cilës është paraqitur ankesa, detyrohet të provojë se faktet nuk përbëjnë diskriminim.”*

Referuar Kodit të Procedurave Administrative, në nenin 82, pika 2, është parashikuar si vijon : *“2. Në rastet kur pala paraqet prova mbi të cilat bazon pretendimin për sjelljen diskriminuese dhe në bazë të të cilave mund të prezumohet se ka pasur diskriminim, pala tjetër dhe/ose organi publik detyrohet të provojë se faktet nuk përbëjnë diskriminim, pavarësisht nga detyrimi i organit publik për të vënë në dispozicion të palëve provat e zotëruara prej saj.”*

Duke qenë se pala kundër të cilës drejtohet ankesa disponon gjithë informacionin dhe dokumentacionin e nevojshëm për të provuar bazueshmërinë e pretendimeve, legjislacioni i ka

² Shih: *Molla kundër Greqisë*, Vendim i Dhomës së Madhe, 2018, prg. 135; *Fábián kundër Hungarisë*, Vendim i Dhomës së Madhe 2017, prg. 113; *Abdulaziz, Cabales dhe Balkandali kundër Mbretërisë së Bashkuar*, 1985, prg.72.

³ Shih: *Çështja Thlimmenos kundër Greqisë* [GC], nr. 34369/97, prg. 44, GJEDNJ 2000-IV; *Çështja J.D dhe A kundër Mbretërisë së Bashkuar*, nr.32949/17 dhe 34614/17, prg. 84, 24.10. 2019.

⁴ Shih: *Biao kundër Danimarkës*, *Dhoma e Madhe*, datë 14.05.2016, § 89, *Carson dhe të Tjerët kundër Mbretërisë së Bashkuar*, *Dhoma e Madhe* 2010, datë 16.03.2010, prg. 61.

transferuar barrën e provës palës kundër të cilës është paraqitur ankimi, kur vihet re se *prima facie* është ngritur një pretendim për diskriminim. Pala kundër të cilës është paraqitur ankesa ka barrën e provës të provojë se trajtimi i diferencuar nuk është diskriminues.

Sa më sipër, pala ankuese duhet të krijojë një prezumim të diskriminimit (diskriminimi *prima facie*), barra më pas kalon tek subjekti që pretendohet se ka kryer diskriminimin, i cili duhet të tregojë se ndryshimi në trajtim nuk është diskriminues. Kjo mund të bëhet:

- Ose duke vërtetuar se nuk ka ndonjë lidhje shkakësore midis shkakut të mbrojtur dhe trajtimit të pafavorshëm apo të pabarabartë.
- Ose duke demonstruar që megjithëse ky trajtim është i lidhur me shkakun e pretenduar, ka një justifikim të arsyeshëm dhe objektiv.

Nëse subjekti që pretendohet se ka konsumuar sjelljen diskriminuese nuk është në gjendje të provojë njërën nga të dyja, atëherë do të jetë përgjegjëse për diskriminimin⁵.

Parimi i zhvendosjes/shpërndarjes së barrës së provës, në çështjet e diskriminimit është i ngjashëm me atë të supozimeve të marra si të vërteta deri në vërtetimin e të kundërtës - *praesumptio iuris tantum* dhe po kështu bazohet tek logjika e përdorur për vendosjen e lidhjes mes fakteve që tregojnë trajtim të mundshëm diskriminues dhe ekzistencës së këtij trajtimi në realitet. Barra e provës zhvendoset/shpërndahet dhe pala kundër të cilës është paraqitur ankesa, për të vërtetuar se nuk ka patur diskriminim, duhet të rrëzojë supozimin faktik se ka patur diskriminim.

GJEDNJ pranon si fakte ato vlerësime “të mbështetura nga vlerësimi i lirë i të gjitha provave...provat mund të vijnë nga bashkekzistenca e deduksioneve/prezumimeve mjaftueshmërisht të forta, të qarta dhe të përputhshme apo nga prezumime faktesh të pa kundërshtuara. Për më tepër, niveli i bindjes i nevojshëm për arritjen e një konkluzioni të veçantë dhe lidhur me këtë, shpërndarja e barrës së provës, janë të lidhura ngushtësisht me veçoritë e fakteve, natyrën e pretendimit të bërë dhe me të drejtat e pretenduara.”⁶ Pra, nëse faktet e prezantuara nga paditësi duken të besueshme dhe në përputhje me provat në dispozicion, GJEDNJ do t’i pranojë ato si të provuara, përveçse kur i padituri paraqet një shpjegim alternativ bindës.

GJEDNJ shprehet se: “..... niveli i bindjes së nevojshme për arritjen e një përfundimi të caktuar dhe, në lidhje me këtë, shpërndarjen e barrës së provës, janë të lidhura thelbësisht me specifikën e fakteve, natyrën e pretendimit të bërë dhe të drejtën në rrezik.”⁷

⁵ https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2018-handbook-non-discrimination-law-2018_en.pdf, fq.232.

⁶ GJEDNJ *Nachova dhe të tjerët v. Bullgarisë* [GC] (Nr. 43577/98 dhe 43579/98), 6.07.2005, para. 147.

GJEDNJ, *Timishev v. Rusisë* (Nr.s. 55762/00 and 55974/00), 13.12.2005, para. 39, dhe GJEDNJ, *D.H.dhe të tjerët v. Republikës Çeke* [GC] (Nr. 57325/00), 13.11.2007, para. 178.

⁷ GJEDNJ *Nachova dhe të tjerët v. Bullgarisë* [GC] (Nr. 43577/98 dhe 43579/98), 6.07.2005, para. 147.

GJEDNJ, *Timishev v. Rusisë* (Nr.s. 55762/00 and 55974/00), 13.12.2005, para. 39, dhe GJEDNJ, *D.H.dhe të tjerët v. Republikës Çeke* [GC] (Nr. 57325/00), 13.11.2007, para. 178.

Në lidhje me barrën e provës në çështjet e diskriminimit, Gjykata Kushtetuese në vendimin nr. 16 datë 12.03.2024 (V-16/24), ka mbajtur qendrimin se: “....aty ku ekzistojnë fakte nga të cilat mund të supozohet se ka pasur diskriminim, i takon autorit të diskriminimit, në këtë rast punëdhënësit, të dëshmojë se nuk ka pasur shkelje të këtij parimi. Kalimi i barrës së provës nga punëmarrësi (viktima e diskriminimit) te punëdhënësi (autori i diskriminimit) lidhet me vulnerabilitetin e të diskriminuarit, ndaj ai mjafton të paraqesë fakte të besueshme që prezumojnë *prima facie* ekzistencën e një rrethane specifike diskriminuese që ka çuar në një trajtim më pak të favorshëm ose në shkaktimin e dëmit ndaj tij. Nga ana tjetër, gjykata ka detyrën për të verifikuar nëse faktet e pretenduara ekzistojnë dhe të vlerësojë nëse provat e paraqitura nga punëdhënësi janë të mjaftueshme për të nxjerrë konkluzionin se zgjidhja e marrëdhënieve të punës nuk ka qenë për shkaqe diskriminuese. Me fjalë të tjera, kjo do të thotë se barra e provës në lidhje me shkaqet për diskriminim në marrëdhëniet e punës i përket fillimisht punëmarrësit, por nëse ky i fundit paraqet disa fakte, të cilat mbështesin në mënyrë të arsyeshme një prezumim për diskriminim, barra e provës kalon te punëdhënësi.”

Bazuar në përkufizimin që bën ligji për diskriminimin e drejtëpërdrejtë si një nga format e shfaqjes së sjelljeve diskriminuese, elementët kryesorë ose kyç që duhen vërtetuar janë si më poshtë:

- (i) pala ankuese është trajtuar në mënyrë të të padrejtë dhe të pafavorshme në krahasim me mënyrën se si trajtohen, janë trajtuar apo do të trajtoheshin të tjerët, në një situatë të ngjashme;
- (ii) shkaku i pretenduar i diskriminimit nga pala ankuese është një “shkak i mbrojtur” sipas legjislacionit në fuqi për mbrojtjen nga diskriminimi;
- (iii) dhe arsyetja për këtë është shkaku i pretenduar i diskriminimit.

Komisioneri çmon të nevojshme të theksojë se, është bazuar pikërisht në standartin e mësipërm të të provuarit, gjatë shqyrtimit dhe konkluzioneve të arritura, në lidhje me bazueshmërinë e pretendimeve për diskriminim të parashtruara në këtë ankesë.

Sa më sipër, në rastin konkret, ankuesi ka pretenduar se trajtimi i pafavorshëm ndaj tij ka ardhur për shkak të “përgjegjësisë prindërore”, “gjendjes familjare”, “gjendjes martesore” dhe “gjendjes civile”. Komisioneri vlerëson se këto janë shkaqe të mbrojtura shprehimisht nga neni 1 i LMD-së. Në këtë drejtim, duhet të mbahet në konsideratë se ligji nr. 10 221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi” të ndryshuar.

Nga provat e administruara gjatë shqyrtimit të çështjes rezulton se ankuesi, përpara datës 02.06.2025, kishte akses në sistemin SMIP dhe e ushtronte këtë akses për t’u informuar mbi ecurinë shkollore të vajzës së tij. Po kështu, rezulton e provuar se ky akses është ndërprerë pikërisht më datë 02.06.2025, datë në të cilën vendimi nr. 581 (30-2025-4760), datë 02.06.2025, i Gjykatës së Apelit të Juridiksionit të Përgjithshëm, ka marrë formë të prerë. Pas kësaj date, ankuesi nuk ka pasur më akses në SMIP, ndonëse nuk rezulton se ndaj tij është marrë ndonjë vendim gjyqësor që të ketë hequr apo kufizuar përgjegjësinë e tij prindërore ndaj fëmijës.

Ky fakt është veçanërisht i rëndësishëm për përcaktimin e lidhjes shkakësore, pasi ndryshimi në trajtimin e ankuesit nuk ka ndodhur në një moment të rastësishëm, por menjëherë pas finalizimit të zgjidhjes së martesës. Ankuesi kishte akses në sistem gjatë kohës kur figuronte i martuar, ndërsa akses i u ndërpre në të njëjtën datë kur vendimi gjyqësor për zgjidhjen e martesës mori formë të prerë dhe gjendja e tij familjare, martesore dhe civile ndryshoi. Kjo përputhje kohore, e vlerësuar së bashku me provat e tjera të administruara, përbën një tregues të rëndësishëm për lidhjen ndërmjet trajtimit të pafavorshëm dhe shkaqeve të pretenduara të diskriminimit.

Lidhja me shkakun e mbrojtur bëhet edhe më e drejtpërdrejtë nga vetë qëndrimi i subjektit të paditur. Në shkresën e datës 16.04.2026, Shkolla 9-vjeçare “Vëllazërimi” ka deklaruar se akses i z. K., në SMIP është ndërprerë më datë 02.06.2025, pasi ai “*nuk ka kujdestarinë ligjore të fëmijës së tij*”, duke shtuar se të drejtën për të hyrë në sistem e ka vetëm prindi që ka kujdestarinë ligjore. Pra, vetë subjekti kundër të cilit është bërë ankesa e ka lidhur trajtimin e ankuesit me pozitën e tij juridike pas zgjidhjes së martesës dhe me faktin se fëmija i është lënë nënës për rritje dhe edukim.

Në këtë pikë, Komisioneri çmon se duhet bërë dallimi ndërmjet “*përgjegjësisë prindërore*” dhe “*kujdestarisë ligjore*”, pasi këto dy koncepte nuk mund të përdoren si të barasvlershme për të justifikuar kufizimin e të drejtave të ankuesit.

Nga vendimet gjyqësore të administruara në dosje nuk rezulton që ankuesit t’i jetë hequr ose kufizuar përgjegjësia prindërore. Përkundrazi, vendimi nr. 581 (30-2025-4760), datë 02.06.2025, i Gjykatës së Apelit, krahas lënies në fuqi të vendimit të shkallës së parë, i ka njohur ankuesit të drejtën për të marrë fëmijën gjatë periudhave të caktuara, për pushimet dimërore e verore, si dhe të drejtën për të komunikuar me të nëpërmjet mjeteve të komunikimit elektronik. Këto të drejta janë elemente konkrete të marrëdhënies prind-fëmijë dhe tregojnë se gjykata nuk ka vendosur një përjashtim të ankuesit nga ushtrimi i përgjegjësisë prindërore.

Ky përfundim gjen mbështetje edhe në aktet që rregullojnë funksionimin e SMIP-it. Rregullorja për Përdorimin e SMIP-it, miratuar me urdhrin nr. 589, datë 16.10.2023, përdor konceptin “*personi që ushtron përgjegjësinë prindërore*” si kategori që lidhet me të drejtën e aksesit në sistem. Në të njëjtën mënyrë, Urdhri nr. 71, datë 19.02.2025, i Ministrisë të Arsimit dhe Sportit, në dispozitat që rregullojnë fletoren e komunikimit digjital, i referohet personit që ushtron përgjegjësinë prindërore. Pra, kriteri i përdorur nga këto akte është ushtrimi i përgjegjësisë prindërore dhe jo, në mënyrë të posaçme, posedimi i kujdestarisë ligjore.

Në këtë kontekst, pretendimi i shkollës se ankuesi nuk mund të kishte akses në SMIP vetëm për shkak se fëmija nuk i ishte lënë atij për rritje dhe edukim nuk rezulton të mbështetet në një dispozitë konkrete të akteve që rregullojnë sistemin. Përkundrazi, shkolla ka përdorur termin “*kujdestari ligjore*” si kriter kufizues, ndërkohë që aktet rregulluese të SMIP-it i referohen personit që ushtron përgjegjësinë prindërore. Për rrjedhojë, diferencimi i bërë ndaj ankuesit nuk rezulton të jetë thjesht rezultat i një rregulli teknik neutral, por i mënyrës se si është përcaktuar dhe zbatuar statusi i tij prindëror pas zgjidhjes së martesës.

Pretendimi i mëvonshëm i shkollës se ndërprerja e aksesit ka ardhur në mënyrë automatike nga sistemi nuk e ndryshon këtë përfundim. Përkundrazi, ky pretendim nuk përputhet me informacionin zyrtar të dhënë nga Agjencia Kombëtare e Shoqërisë së Informacionit (AKSHI), si institucioni përgjegjës për administrimin teknik të infrastrukturës së sistemit. Në përgjigjen e datës 03.07.2026, AKSHI ka sqaruar se ndryshimi i statusit civil të një shtetasi, përfshirë ndryshimin nga “i martuar” në “i divorcuar”, nuk sjell automatikisht ndryshimin e të drejtave të aksesit në SMIP; se platforma e-Albania nuk disponon funksionalitete për heqjen automatike të aksesit në SMIP; si dhe se shtimi ose heqja e kujdestarëve ligjorë trajtohet nga institucionet përgjegjëse dhe nuk është kompetencë e platformës e-Albania.

Për rrjedhojë, Komisioneri çmon se nuk mund të pranohet si shpjegim objektiv dhe neutral pretendimi se humbja e aksesit ishte pasojë e domosdoshme dhe automatike e ndryshimit të të dhënave në sistem. Përkundrazi, nga provat e administruara rezulton se ndryshimi i statusit civil nuk prodhon vetvetiu humbjen e aksesit dhe se përcaktimi i personave që kanë të drejtë të aksesojnë të dhënat e nxënësit trajtohet nga institucionet përgjegjëse. Kjo e bën të nevojshme që veprimi ose vendimmarrja konkrete që ka sjellë ndërprerjen e aksesit të vlerësohet pikërisht në raport me kriterin mbi bazën e të cilit ankuesi është trajtuar ndryshe.

Në këtë drejtim, Komisioneri vlerëson se ka rëndësi të veçantë edhe fakti që shkolla ka mbajtur qëndrime të ndryshme gjatë procedurës. Fillimisht, në përgjigjet e saj, ajo nuk ka pranuar se kishte kufizuar ose penguar aksesin e ankuesit; më pas, më datë 16.04.2026, ka pranuar ndërprerjen dhe e ka lidhur atë me mungesën e “*kujdestarisë ligjore*”; ndërsa në vijim ka pretenduar se ndërprerja ishte pasojë automatike e sistemit. Këto shpjegime të ndryshme për të njëjtin fakt nuk krijojnë një justifikim të qartë, të qëndrueshëm dhe të verifikueshëm për diferencën në trajtim.

Komisioneri çmon se, nëse ankuesi do të ishte trajtuar ndryshe vetëm për shkak të një kufizimi teknik të sistemit, një kufizim i tillë do të duhej të zbatohet në mënyrë neutrale dhe për nënën e fëmijës pasi statusi ka ndryshuar për të dy njësoj dhe bazuar në pretendimet shkollës i njëjti veprim automatik duhej të ndodhte dhe për nënën. Në rastin konkret, megjithatë, diferenca e trajtimit shfaqet ndërmjet dy prindërve të të njëjtit fëmijë: nëna, të cilës fëmija i është lënë për rritje dhe edukim, vazhdon të ketë akses, ndërsa babai, pas zgjidhjes së martesës dhe ndryshimit të statusit të tij familjar e civil, e ka humbur këtë akses. Kjo situatë e vendos ankuesin në një pozitë më pak të favorshme në raport me prindin tjetër për sa i përket marrjes së informacionit mbi arsimimin e fëmijës.

Në vlerësimin e kësaj difference, Komisioneri mban në konsideratë edhe nenin 158 të Kodit të Familjes, sipas të cilit prindi, të cilit nuk i është lënë fëmija për rritje dhe edukim, ruan të drejtën të mbikëqyrë mbajtjen dhe edukimin e fëmijës, si dhe nenet për përgjegjësinë prindërore, të cilat e lidhin këtë përgjegjësi me kujdesin, edukimin dhe zhvillimin e fëmijës. Për rrjedhojë, fakti që fëmija është lënë për rritje dhe edukim njërit prind nuk mund të interpretohet automatikisht si humbje e çdo të drejte të prindit tjetër për t’u informuar dhe për të marrë pjesë në çështjet që lidhen me edukimin e fëmijës, në mungesë të një kufizimi të shprehur nga gjykata.

Në këto rrethana, Komisioneri çmon se ankuesi ka paraqitur një tërësi faktesh që krijojnë prezumimin e ekzistencës së diskriminimit. Konkretisht, ai ka provuar ekzistencën e një të drejte të mëparshme aksesit në SMIP, ndërprerjen e saj në datën e marrjes formë të prerë të vendimit të divorcit, trajtimin e ndryshëm nga prindi tjetër, lidhjen që vetë shkolla ka bërë ndërmjet ndërprerjes dhe mungesës së “*kujdestarisë ligjore*”, si dhe faktin që shpjegimi i mëvonshëm për karakterin automatik të ndërprerjes nuk mbështetet nga sqarimi teknik i AKSHI-t. Në kushtet kur pala ankuese ka paraqitur këto fakte, barra e provës i kalon subjektit të paditur për të provuar se trajtimi i ndryshëm nuk ka ardhur për shkak të një prej shkaqeve të mbrojtura nga LMD-ja.

Komisioneri vlerëson se, veprimi i shkollës për ndërprerjen e aksesit të ankuesit në sistemin SMIP nuk rezulton të jetë mbështetur në një bazë ligjore të parashikuar nga legjislacioni në fuqi apo nga rregullat që përcaktojnë funksionimin dhe administrimin e këtij sistemi. Për të shmangur përgjegjësinë për këtë veprim, shkolla ka deklaruar se ndryshimi i aksesit të ankuesit kishte ndodhur në mënyrë automatike ndërkohë që, bazuar në shkresën e AKSHI-t, një ndryshim i tillë nuk mund të ndodhte teknikisht në mënyrë automatike.

Në këtë drejtim, është me rëndësi edhe standardi i Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut, sipas të cilit marrëdhënia ndërmjet prindit dhe fëmijës përbën “*jetë familjare*” në kuptim të nenit 8 të Konventës dhe kjo marrëdhënie nuk përfundon për shkak të ndarjes ose divorcit. Në çështjen *Ciliz*⁸ kundër Holandës, Gjykata ka theksuar se lidhja familjare ndërmjet prindit dhe fëmijës nuk ndërpritet nga fakti që prindërit ndahen ose divorcohen dhe se autoritetet kanë detyrime pozitive për të mundësuar vazhdimin e marrëdhënies familjare pas divorcit. Gjykata ka nënvizuar gjithashtu rëndësinë e përfshirjes së prindit në proceset vendimmarrëse që prekin marrëdhënien e tij familjare me fëmijën.

Po kështu, në çështjen *Paparrigopoulos*⁹ kundër Greqisë, Gjykata Evropiane e të Drejtave të Njeriut, në shqyrtimin e një difference trajtimi lidhur me ushtrimin e përgjegjësisë prindërore, ka vlerësuar se diferenca ndërmjet prindërve duhet të mbështetet në arsye relevante dhe të mjaftueshme dhe se duhet të ekzistojë një raport i arsyeshëm proporcionaliteti ndërmjet diferencës së trajtimit dhe qëllimit të ndjekur. Gjykata konstatoi shkelje të nenit 14 në lidhje me nenin 8, pasi përjashtimi i babait nga ushtrimi i përgjegjësisë prindërore nuk kishte një raport të arsyeshëm proporcionaliteti me qëllimin e mbrojtjes së interesit më të lartë të fëmijës.

Ky standard është i zbatueshëm edhe në rastin objekt shqyrtimi, jo për të zëvendësuar kuadrin e brendshëm shqiptar, por për të orientuar interpretimin e parimit të barazisë dhe të respektimit të jetës familjare. Në rastin konkret, diferenca e trajtimit të ankuesit nuk rezulton të jetë mbështetur në një vlerësim individual të interesit të fëmijës, por në një kriter të njëanshëm dhe të pambështetur në ligj administrativ të zbatuar nga shkolla, sipas të cilit vetëm prindi që ka “*kujdestarinë ligjore*” mund të ketë akses në SMIP. Një kriter i tillë, në kushtet kur përgjegjësia prindërore e ankuesit nuk është

⁸ [CILIZ v. THE NETHERLANDS](#)

⁹ [PAPARRIGOPOULOS v. GREECE](#)

hequr ose kufizuar me vendim gjyqësor dhe kur vetë rregullat e SMIP-it i referohen personit që ushtron përgjegjësinë prindërore, nuk rezulton të jetë një bazë e mjaftueshme dhe proporcionale për përjashtimin e tij.

Për më tepër, Komisioneri vlerëson se në rastin konkret nuk kemi të bëjmë vetëm me një ndryshim formal të mënyrës së aksesimit të një platforme elektronike. Pasoja konkrete e ndërprerjes së aksesit ka qenë kufizimi i mundësisë së ankuesit për të marrë informacion mbi arsimimin dhe ecurinë shkollore të fëmijës së tij dhe, për rrjedhojë, kufizimi faktik i pjesëmarrjes së tij në ushtrimin e përgjegjësisë prindërore. Për këtë arsye, pasoja e trajtimit të pafavorshëm duhet të vlerësohet në lidhje të drejtpërdrejtë me pozitën juridike të ankuesit si prind dhe jo thjesht si përdorues i një sistemi informatik

Komisioneri vlerëson gjithashtu se në rastin konkret shkaqet e mbrojtura nuk kanë vepruar në mënyrë të izoluar. Gjendja martesore e ankuesit ka ndryshuar nga “i martuar” në “i divorcuar”; ky ndryshim ka sjellë ndryshimin e gjendjes familjare dhe civile; ndërsa pozita e tij si prind që nuk bashkëjeton me fëmijën dhe të cilit fëmija nuk i është lënë për rritje dhe edukim ka përcaktuar mënyrën se si ai është trajtuar nga shkolla. Për rrjedhojë, këto shkaqe janë të lidhura faktikisht dhe juridikisht me njëri-tjetrin dhe kanë bashkëvepruar në prodhimin e trajtimit të pafavorshëm të ankuesit.

Për këtë arsye, Komisioneri çmon se situata objekt shqyrtimi mund të vlerësohet edhe në dritën e konceptit të diskriminimit ndërsektorial, të parashikuar tashmë shprehimisht në nenin 3, pika 3, të LMD-së, pasi disa shkaqe të mbrojtura kanë vepruar dhe bashkëvepruar në të njëjtën kohë duke prodhuar një situatë të veçantë diskriminuese për ankuesin. Në alternativë, këto rrethana mund të vlerësohen edhe në kuadrin e diskriminimit të shumëfishtë, sipas nenit 3, pika 5, kur shkaqet e mbrojtura veprojnë veçmas dhe secili prej tyre kontribuon në trajtimin më pak të favorshëm.

Në vlerësimin e intensitetit dhe pasojave të trajtimit diskriminues, Komisioneri mban në konsideratë edhe kohëzgjatjen e situatës. Ndërprerja e aksesit nuk ka qenë një episod i izoluar dhe i menjëhershëm, por ka vijuar për një periudhë të gjatë, pavarësisht kërkesave të përsëritura të ankuesit për sqarim dhe rivendosjen e aksesit. Ankuesi i është drejtuar shkollës, ZVA Kamëz dhe institucioneve të tjera arsimore, duke kërkuar në mënyrë të përsëritur informacion dhe zgjidhje, ndërsa situata nuk është korrigjuar. Kjo kohëzgjatje ka rëndësi në vlerësimin e pasojave reale të trajtimit të pafavorshëm dhe të rëndësisë së cenimit të së drejtës së ankuesit për të marrë informacion mbi arsimimin e fëmijës.

Në këto kushte, Komisioneri çmon se ankuesi ka provuar një trajtim më pak të favorshëm në raport me prindin tjetër të fëmijës dhe ka paraqitur fakte të mjaftueshme që krijojnë një prezumim të lidhjes së këtij trajtimi me shkaqet e mbrojtura. Nga ana tjetër, shkolla në cilësinë e palës kundër të cilës është bërë ankesa, nuk ka arritur të provojë se diferenca në trajtim ka ardhur për një arsye objektive, të ligjshme, relevante dhe proporcionale, të pavarur nga shkaqet e mbrojtura.

Për rrjedhojë, Komisioneri arrin në përfundimin se ndërprerja e aksesit të z. A. K.,

në sistemin SMIP dhe mohimi i mundësisë së tij për t'u informuar në mënyrë të drejtpërdrejtë mbi ecurinë shkollore të vajzës së tij nuk përbëjnë një pasojë thjesht teknike të funksionimit të sistemit, por një trajtim më pak të favorshëm të tij në raport me prindin tjetër, i cili lidhet me pozitën e tij si prind i divorcuar, me gjendjen e tij familjare dhe martesore, me ndryshimin e gjendjes së tij civile dhe me mënyrën se si shkolla ka vlerësuar ushtrimin e përgjegjësisë së tij prindërore.

Për sa më sipër, Komisioneri vlerëson se është provuar lidhja shkakësore ndërmjet trajtimit të padrejtë dhe të pafavorshëm të ankuesit dhe shkaqeve të mbrojtura të “përgjegjësisë prindërore”, “përkatësisë prindërore”, “gjendjes familjare ose martesore” dhe “gjendjes civile”, në kuptim të nenit 1 dhe nenit 3 të LMD-së. Për rrjedhojë, trajtimi i ankuesit përmbush elementet e diskriminimit të drejtpërdrejtë, sipas nenit 3, pika 2, të LMD-së.

Në funksion të një vlerësimi të plotë, Komisioneri çmon se natyra e ndërthurur e shkaqeve të konstatuara duhet të pasqyrohet edhe në përfundimin e vendimit, pasi ankuesi nuk është trajtuar më pak favorizueshëm thjesht për shkak të faktit se është prind, por për shkak të pozitës së tij specifike si prind pas zgjidhjes së martesës, i cili nuk bashkëjeton me fëmijën dhe të cilit fëmija i është lënë nënës për rritje dhe edukim. Kjo pozitë është pikërisht ajo që e ka vendosur ankuesin në një situatë të ndryshme nga prindi tjetër dhe ka shërbyer si bazë për kufizimin e aksesit të tij në informacionin shkollor.

Në këto rrethana, ndonëse në fillim të shqyrtimit të ankesës ankuesi ka kërkuar nga Komisioneri marrjen e masave ndaj Shkollës 9-vjeçare “Vëllazërimi”, ndër të tjera, për ndalimin e menjëhershëm të diskriminimit, rikthimin e aksesit të tij në SMIP dhe garantimin e ushtrimit të qetë e pa pengesa të përgjegjësisë prindërore lidhur me arsimimin e vajzës së tij, gjatë seancës dëgjimore ai ka sqaruar se, në vijim të procedurës, fëmija i tij tashmë nuk është më pjesë e kësaj shkolle.

Në këto kushte, masa për rikthimin e aksesit në SMIP, për sa kohë fëmija nuk është më i regjistruar në këtë institucion arsimor, nuk paraqet më të njëjtin efekt praktik dhe aktual, pasi aksesit lidhet drejtpërdrejt me të dhënat dhe ecurinë shkollore të nxënësit në institucionin përkatës. Megjithatë, ky zhvillim i mëvonshëm nuk e zhbën dhe as nuk e bën të pabazuar konstatimin e trajtimit të pabarabartë dhe të pafavorshëm të ankuesit gjatë periudhës kur fëmija ishte pjesë e Shkollës 9-vjeçare “Vëllazërimi”, nuk e eliminon pasojën e shkaktuar nga ndërprerja e aksesit dhe, mbi të gjitha, nuk e përjashton nevojën për një vlerësim përfundimtar nga Komisioneri lidhur me ekzistencën ose jo të diskriminimit të pretenduar.

Në këtë kuptim, fakti që rrethana objektive ka ndryshuar gjatë shqyrtimit të ankesës mund të ndikojë në përshtatshmërinë e masës korrigjuese, por nuk mund të shërbejë si shkak për të mohuar ose relativizuar shkeljen e pretenduar dhe faktet e provuara për periudhën objektin e shqyrtimit.

Përfundimisht, Komisioneri çmon se pasojat e trajtimit të padrejtë dhe të pafavorshëm të pësuar nga ankuesi kanë ardhur për shkak të karakteristikave të tij të mbrojtura nga LMD-ja dhe jo për shkak të një rrethane teknike, objektive dhe të pavarur nga këto karakteristika. Për këtë arsye, Shkolla 9-

vjeçare “Vëllazërimi” ka diskriminuar z. A. K., për shkak të përgjegjësisë prindërore, përkatësisë prindërore, gjendjes familjare ose martesore dhe gjendjes civile, lidhur me ushtrimin e të drejtës së tij për t’u informuar dhe për të marrë pjesë në mënyrë efektive në çështjet që lidhen me arsimimin e fëmijës së tij.

Bazuar në nenin 33, pika 10 të ligjit nr.10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, të ndryshuar, përcaktohet se: “Vendimi përmban rregullimet dhe masat e duhura, duke caktuar edhe një afat për kryerjen e tyre”, ndërsa bazuar në nenin 33, pika 12, të po këtij ligji, përcaktohet se: “Kur vendos masën, komisioneri siguron që ajo të jetë: a) e efektshme dhe parandaluese; dhe b) në përpjesëtim me gjendjen që e shkaktoi vendosjen e masës”.

Ligji nr. 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, i ndryshuar, në nenin 33/10 të tij, nuk ka përcaktuar masat që duhen marrë për rregullimin e situatës diskriminuese, por e ka lënë në diskrecionin e Komisionerit. Pra, Komisioneri rast pas rasti, vendos se cilat janë rregullimet dhe masat që duhen marrë në mënyrë që të sigurojë mbrojtjen efektive nga diskriminimi të personave që pretendojnë se janë viktimat të diskriminimit. Ky ligj, përmes nenit 33/12, ka vendosur kriteret që duhet të ndjekë Komisioneri, në përcaktimin e masës që ai jep nëpërmjet vendimeve të tij.

Komisioneri ka konstatuar se sjellja diskriminuese ndaj ankueses konsiston në moslejimin për të ushtruar liritë sindikale në mjedisin e punës. Komisioneri vlerëson se, masa e duhur për rregullimin e situatës diskriminuese, duhet të jetë lejimi i palës ankuese që të ushtrojë liritë sindikale në mjedisin e punës.

PËR KËTO ARSYE :

Bazuar në nenin 32 dhe 33, të ligjit nr. 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, i ndryshuar, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi,

V E N D O S I :

1. Konstatimin e diskriminimit të ankuesit z. A. K., nga ana e Shkollës 9-vjeçare “Vëllazërimi”, Tiranë, për shkak të “përgjegjësisë prindërore”, “gjendjes familjare”, “gjendjes martesore” dhe “gjendjes civile”.
2. Urdhërimin e Shkollës 9-vjeçare “Vëllazërimi” Tiranë, në administrimin dhe ofrimin e informacionit arsimor të fëmijëve, të zbatojë në mënyrë të njëtrajtshme kriterin e ushtrimit të përgjegjësisë prindërore, në përputhje me legjislationin në fuqi dhe aktet nënligjore që rregullojnë funksionimin e SMIP, dhe të mos e kushtëzojë të drejtën e prindit për akses në informacionin arsimor të fëmijës me kriterin e “kujdestarisë ligjore”, përveç rasteve kur një kufizim i tillë rezulton shprehimisht nga një vendim gjyqësor i formës së prerë ose nga një dispozitë ligjore.

3. Në funksion të parandalimit të përsëritjes së një situate të ngjashme, urdhërohet Shkolla 9-vjeçare “Vëllazërimi” që të shqyrtojë dhe të përditësojë praktikën e saj të brendshme lidhur me administrimin e kërkesave të prindërve për informacion arsimor.
4. Brenda 30 (tridhjetë) ditëve nga marrja e vendimit, Bashkia e Korçës dhe Ministria e Arsimit, të njoftojnë Komisionerin, lidhur me masat konkrete të marra për zbatimin e këtij vendimi.
5. Në referim të nenit 33, pika 11, të ligjit nr. 10221, datë 04.02.2010, “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, i ndryshuar, moszbatimi i këtij vendimi sjell si pasojë ndëshkimin me gjobë, sipas parashikimeve të pikës 13, të po këtij neni.
6. Kundër këtij vendimi lejohet ankimi në Gjykatën Administrative të Shkallës së Parë Tiranë, brenda 45 ditëve nga marrja e vendimit.

KOMISIONER

Genta TAFA (BUNGO)